INFORMACJA

o posiedzeniu **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

nr posiedzenia: **131**

data posiedzenia: **30 lipca 2019 r.**

Porządek posiedzenia:

1. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat systemu doradztwa rolniczego w Polsce oraz jego wykorzystania w praktyce.
2. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat bieżącej działalności instytutów naukowych w Polsce i ich planu rozwoju w przyszłości.
3. Informacja Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat koncepcji rozwoju rolniczych szkół zawodowych w oparciu o potrzeby młodych rolników.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Jerzy Chróścikowski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Przemysław Błaszczyk, Waldemar Bonkowski, Jerzy Chróścikowski, Marian Poślednik, Zdzisław Pupa,

goście, m.in.:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:
sekretarz stanu Szymon Giżyński,
podsekretarz stanu Ryszard Zarudzki ze współpracownikami,

Najwyższa Izba Kontroli:
doradca ekonomiczny w Departamencie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Andrzej Kojtych,

przedstawiciele Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego, Krajowego Centrum Edukacji Rolniczej, Instytutu Zootechniki, Państwowego Instytutu Weterynaryjnego, Instytutu Ochrony Roślin, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej "Polsus", Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Polskiego Związku Pszczelarskiego, NSZZ Rolników Indywidualnych "Solidarność", Centralnej Biblioteki Rolniczej im. Michała Oczapowskiego, Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego, Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Ad 1.

Informację na temat systemu doradztwa rolniczego w Polsce oraz jego wykorzystania w praktyce przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki.

Na system doradztwa rolniczego w Polsce składa się 16 wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, prywatne firmy doradcze, izby rolnicze, instytuty badawcze, a także uczelnie rolnicze.

Podstawowym zadaniem jednostek systemu doradztwa rolniczego jest prowadzenie doradztwa obejmującego działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego, mające na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych, podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych i wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

W ramach realizacji przedstawionych celów prowadzone są szkolenia i pokazy, organizowane są targi i wystawy, wydawane są czasopisma dla rolników oraz ulotki i broszury. Prowadzone są ponadto szkolenia dla doradców w ramach doskonalenia zawodowego. Zostały zrealizowane działania z zakresu przetwórstwa na poziomie gospodarstwa rolnego, bioasekuracji i dobrostanu w gospodarstwach utrzymujących świnie. Planowane jest przeprowadzenie szkoleń z zakresu: integrowanej ochrony roślin; wpływu produkcji rolniczej na zmiany klimatu, higienę i bioasekurację oraz dobrostan w gospodarstwach rolnych; rolnictwa precyzyjnego w produkcji roślinnej; zarządzania, organizacji i planowania pracy w gospodarstwie. Dzięki przejęciu nadzoru nad jednostkami doradztwa rolniczego przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi poprawił się przepływ informacji pomiędzy jednostkami doradztwa a innymi instytucjami, co wpływa na usprawnienie realizacji zadań i rozwiązywania bieżących problemów.

Doradztwo rolnicze zostało włączone w działania na rzecz wzmocnienia powiązań pomiędzy nauką a praktyką rolniczą, a także na rzecz realizacji Planu dla wsi.

Ad 2.

Informację na temat bieżącej działalności instytutów naukowych w Polsce i ich planu rozwoju w przyszłości przedstawił podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Zarudzki.

Instytuty badawcze tworzą m.in. zaplecze badawczo-rozwojowe dla rolnictwa, rynków rolnych i rozwoju obszarów wiejskich. Minister rolnictwa i rozwoju wsi sprawuje nadzór nad 10 instytutami badawczymi. Realizują one w różnym zakresie programy wieloletnie, w tym zadania istotne z punktu widzenia programowania efektywnej polityki rolnej państwa.

Na strukturę instytutów składają się zakłady, pracownie naukowe, laboratoria specjalistyczne, komórki finansowo-księgowe i administracyjne. Ministerstwo planuje wdrożyć niezbędne działania mające na celu zwiększenie rangi naukowej instytutów oraz ich przydatności dla podmiotów działających w sektorze rolnictwa. Działania te dotyczą m.in. zwiększenia wkładu eksperckiego instytutów badawczych na rzecz resortu rolnictwa i rozwoju wsi, zwiększenia współdziałania instytutów badawczych ze szkołami rolniczymi i ośrodkami doradztwa rolniczego oraz zwiększenie współpracy z krajowymi i zagranicznymi jednostkami naukowymi, wzmocnienie finansów jednostek poprzez poszukiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania oraz uproszczenie struktur i zarządzania jednostkami. Niepokojącym zjawiskiem dotyczącym działalności instytutów naukowych jest rosnąca luka pokoleniowa – średnia wieku pracowników instytutów jest dość wysoka.

W kontekście podmiotu nauki rolniczej (środowisko, żywe organizmy), a także ze względu na potrzeby badawcze w dziedzinie rynków rolnych i rozwoju obszarów wiejskich, istotne jest utrzymanie przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi własnego zaplecza badawczego i doskonalenie go. Modyfikacja działań instytutów realizowana będzie na podstawie analizy dokonań instytutów i znaczenia wyników ich prac dla praktyki w sektorze rolnictwa i gospodarki żywnościowej, a także dla funkcjonowania rynków rolnych.

Ad.3.

Informację na temat koncepcji rozwoju rolniczych szkół zawodowych w oparciu o potrzeby młodych rolników przedstawił sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Szymon Giżyński.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi jest organem prowadzącym i sprawuje nadzór nad 53 zespołami szkół rolniczych. Prowadzenie działalności rolniczej w obecnych warunkach gospodarczych wymaga wykształcenia i odpowiedniej wiedzy.

Minister rolnictwa i rozwoju wsi podjął decyzję o rozszerzeniu sieci szkół podległych resortowi, tak aby w każdym województwie funkcjonowały co najmniej 3, 4 takie szkoły.

Aktualnie najwięcej rolniczych szkół resortowych znajduje się w woj. lubelskim (7 szkół), podczas gdy w woj. pomorskim jest jedna taka szkoła. Zauważalna jest potrzeba racjonalizacji sieci szkół rolniczych w taki sposób, aby ich rozmieszczenie przestrzenne mogło zapewnić odpowiednią współpracę szkół w zakresie kształcenia potencjalnych kandydatów.

Prowadzone są działania na rzecz rozwoju rolniczych szkół zawodowych, gdyż nauka w nich daje możliwość zdobycia profesjonalnej wiedzy i umiejętności m.in. w zakresie rolnictwa, hodowli zwierząt, weterynarii, mechanizacji rolnictwa i agrotroniki, gastronomii czy projektowania zieleni oraz ogrodów. Szkoły rolnicze prowadzone przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi kładą duży nacisk na zróżnicowaną ofertę kształcenia, ułatwienie dostępu do różnego rodzaju informacji i przepisów prawnych, zapewnienie profesjonalnej kadry pedagogicznej oraz atrakcyjnej i nowoczesnej bazy szkoleniowej. Istnieje możliwość odbycia bezpłatnych praktyk i staży zagranicznych, bezpłatnego uzyskania prawa jazdy kategorii B lub T, udziału w różnego rodzaju zajęciach laboratoryjnych, szkoleniach, wykładach, pokazach.

W ramach swoich kompetencji minister rolnictwa i rozwoju wsi podejmuje intensywne działania zapewniające resortowym szkołom rolniczym odpowiednie warunki finansowe, tak by mogły one zapewnić odpowiedni poziom kształcenia w zawodach dopasowanych do współczesnego rynku pracy.

Opracowano w BPS